

Percepcija učenika osnovne glazbene škole o slobodnom vremenu i učenju

Vidović, Tajana

Master's thesis / Diplomski rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Teacher Education / Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:147:555880>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-28**

Repository / Repozitorij:

[University of Zagreb Faculty of Teacher Education - Digital repository](#)

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA UČITELJSKE STUDIJE**

TAJANA VIDOVIĆ

DIPLOMSKI RAD

**PERCEPCIJA UČENIKA OSNOVNE
GLAZBENE ŠKOLE O SLOBODNOM
VREMENU I UČENJU**

Čakovec, srpanj 2019.

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA UČITELJSKE STUDIJE
(Čakovec)**

DIPLOMSKI RAD

Ime i prezime pristupnika: Tajana Vidović

TEMA DIPLOMSKOG RADA:

Percepcija učenika osnovne glazbene škole o slobodnom vremenu i učenju

MENTOR: doc. dr. sc. Goran Lapat

Čakovec, srpanj 2019.

SADRŽAJ

Sažetak	1
Summary	2
1. UVOD	3
2. SLOBODNO VRIJEME UČENIKA	4
2.1. Pedagogija slobodnog vremena	6
2.2. Izvannastavne i izvanškolske aktivnosti učenika	7
2.3. Glazbena škola kao izvanškolska aktivnost	9
2.4. Dosadašnja istraživanja	11
3. METODOLOGIJA	12
3.1. Ciljevi	12
3.2. Hipoteze	12
3.3. Postupak	12
4. REZULTATI ISTRAŽIVANJA	14
5. RASPRAVA	29
6. ZAKLJUČAK	31
7. LITERATURA	33
8. PRILOZI	35
Kratka biografska bilješka	37
Izjava o samostalnoj izradi rada	38

Sažetak

U ovom radu napravljeno je istraživanje s učenicima koji polaze glazbenu školu. Cilj istraživanja je bila percepcija učenika o njihovom slobodnom vremenu i učenju uzevši u obzir da su učenici glazbene škole. Osim toga istraživala se i razlika između Glazbene škole Miroslav Magdalenić u Čakovcu i Glazbene škole u Varaždinu, razlika između učenika koji žive u gradu i onih koji žive na selu i razlika u spolu učenika.

U teorijskom dijelu rada pomnije se govori o vremenu učenika koje provedu u školi i o njihovom slobodnom vremenu. Definira se i pedagogija slobodnog vremena, te se dotiče glavnih sastavnica odgoja u slobodnom vremenu učenika. Navode se izvannastavne i izvanškolske aktivnosti, kako su nastale, kako su definirane i koja im je svrha i cilj. Poseban ulomak odnosi se samo na glazbenu školu kao izvanškolsku aktivnost učenika. Spomenuta su i dosadašnja istraživanja koja su se bavila ispitivanjem slobodnog vremena učenika.

U istraživanju se pokazalo kako učenici imaju pozitivno razmišljanje o glazbenoj školi, kako ne smatraju da im ona oduzima previše slobodnog vremena te da im je čak i prednost koju bi preporučili i svojim prijateljima. Statistički značajne razlike između škola, između mjesta stanovanja učenika i u spolu učenika u većini odgovora nema.

Ključne riječi: glazbena škola, slobodno vrijeme, učenje, izvannastavne i izvanškolske aktivnosti

Summary

Student perception of free time and studying in music schools

This paper contains a research about students who are attending primary music schools. Research goals were primary music school students and their perception of free time and studying time. Furthermore, research questions if statistically significant difference exists between Music School Miroslav Magdalenić in Čakovec and Music school in Varaždin, between students who live in the city and in the countryside and also the difference between male and female students.

In theoretical part of the paper there is more about student's time in school and their free time. There is also discussion about pedagogy of free time and purpose of upbringing students in their free time. Extracurricular activities including ones in school and the others that are out of school are listed, defined as students activities and their purpose. There is separate section about music school defined as extracurricular activity and resarches which have had similar goals.

The results of the resarch show that music school students have positive opinion about their music education, they don't believe that music school is taking away their free time and they are willing to recommend music school to their friends. In addition, there is no statistically significant difference between two different music schools, students from city and from the countryside or between male and female students.

Key Words: music school, free time, studying, extracurriculas activities

1. UVOD

Slobodno vrijeme imaju svi učenici, ali ovaj rad koncentriran je na one koji uz redovnu i obaveznu nastavu u izvanškolskim aktivnostima pohađaju i glazbenu školu. Nastavni plan i program za osnovnu škole propisuje obaveznu satnicu učenika koja iznosi 630 sati godišnje u prva četiri razreda, 770 sati za pete razrede, 805 sati za šeste razrede i 910 sati za sedme i osme razrede. Osim obaveznih predmeta učenici najčešće polaze i izborne predmete (vjeronauk, strani jezik, ostali izborni predmeti) kojima je satnica do 70 sati godišnje u prva tri razreda, 140 sati u četvrtom i 210 sati od petih do osmih razreda osnovne škole. U satnicu učenika ulaze još i ostali oblici neposrednog odgojno-obrazovnog rada (dopunska nastava, dodatni rad, izvannastavne djelatnosti i sat razrednika) i u nekim školama posebni programi klasičnih jezika (latinski i grčki jezik) (Narodne Novine, 2006).

Osim obavezne satnice osnovnih škola, učenici glazbenih škola obavezni su nastavu polaziti u još jednoj školi. „Obrazovanje u školama koje ostvaruju umjetničke obrazovne programe izvodi se u skladu s posebnim propisom“ (Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, 2008). Prema Pravilniku o osnovnom umjetničkom školovanju, ono se ostvaruje u posebnim osnovnim glazbenim školama, po posebnom programu, u pravilu traje šest godina i učenici ga svladavaju uz obavezno osnovno školovanje. Praksa je da učenici kreću u prvi razred glazbene škole paralelno s trećim razredom osnovne škole kako bi obje škole završili istovremeno, ali u Zakonu o umjetničkom obrazovanju (2011) stoji kako „pravo upisa u prvi razred osnovnoga glazbenog obrazovanja imaju djeca koja su u pravilu navršila sedam godina života i zadovoljila kriterije propisane kurikulumom umjetničkog obrazovanja“. Za glazbene škole satnicu propisuje Nastavni plan i program za osnovne glazbene i osnovne plesne škole (2006) i ona je za obavezne predmete 140 sati godišnje za prva dva razreda osnovne glazbene škole i 210 sati godišnje od trećeg do šestog razreda osnovne glazbene škole. Izborni predmeti pojavljuju se tek u šestom razredu osnovne glazbene škole. To su glasovir (kao drugi instrument) i teorija glazbe i zajedno traju 70 sati godišnje. Nastavni sat u osnovnoj glazbenoj školi ne traje uvijek isto pa je tako u Nastavnom planu i programu za osnovne glazbene i osnovne plesne škole (2006) navedeno da sat za temeljni predmet struke od prvog do trećeg razreda traje 30 minuta, a zbor ili orkestar traju 60 minuta.

2. SLOBODNO VRIJEME UČENIKA

Navedeno je već koliko vremena su učenici obavezni provoditi u školi. Janković u svojoj knjizi *Slobodno vrijeme u suvremenoj pedagoškoj teoriji i praksi* (1967) tvrdi kako nam u životu dominiraju dva područja: rad i slobodno vrijeme. Ako odgojem djelujemo na učenike u ono vrijeme koje su obavezni provesti u školi – njihovo radno vrijeme, „odgoj sa svim svojim utjecajima mora se protezati na oba navedena zadatka, pa prema tome i na pripremanje mladih generacija na slobodno vrijeme“ (Janković, 1967, str. 39, 40). Definicija slobodnog vremena kod svakog je autora drugačija i svako ju može shvatiti na svoj način. Livazović (2018) zaključuje kako se većina autora slaže da je slobodno vrijeme ono koje se provodi izvan društvenih, profesionalnih, obiteljskih i fizioloških potreba; vrijeme za razonodu, obrazovanje, kulturno usavršavanje, odmor i razvoj ličnosti uopće. Janković (1967) spominje kako slobodno vrijeme ima tri važne funkcije: odmor, razonodu i razvoj ličnosti. Pejić Papak i Vidulin (2016) ističu kako slobodno vrijeme obuhvaća rad, zabavu, odmor i stvaralaštvo čovjeka uz napomenu kako se ono razlikuje od čovjeka do čovjeka i ovisi o spolu, dobi, sredini u kojoj se čovjek nalazi i o njegovim interesima.

Mlinarević i Brust Nemet (2012) slobodno vrijeme učenika objašnjavaju kao veliki vremenski prostor koji, ako je nedovoljno osmišljen i vođen, može postati i negativan i pozitivan čimbenik razvoja. „Pravilno korištenje slobodnog vremena može ujedno poslužiti kao sredstvo djelotvorne borbe protiv raznovrsnih antisocijalnih pojava i kao uspješna preventiva od negativnih utjecaja naglo urbanizirane i tehničke civilizacije“ (Janković, 1967, str. 36). Rosić (2005) za slobodno vrijeme kaže kako je ono vrlo bitna karakteristika modernog, suvremenog društva i kao takva obavezno mora imati svoje mjesto u sistemu odgoja i obrazovanja. On slobodno vrijeme prikazuje jednostavno, kao ono vrijeme koje učenicima ostaje na raspolaganju za njihove osobne potrebe. Ako pak nas zanima više određen opis slobodnog vremena navodi da se slobodno vrijeme određuje kao „ukupnost vremena, stanja i aktivnosti koje nisu uvjetovane biološkom, socijalnom i profesionalnom nužnošću iako u svemu čovjek sudjeluje“ (Rosić, 2005, str. 69).

Pejić Papak i Vidulin (2016) u svojoj knjizi *Izvanastavne aktivnosti u suvremenoj školi* govore o kulturi slobodnog vremena pod koju podrazumijevaju

odgoj i poučavanje učenika novim znanjima i vještinama. Navode kako se tijekom slobodnog vremena učenika stvaraju uvjeti za razvoj sposobnosti, darovitosti i vještina u djece kod kojih do izražaja dolaze njihova osobna sloboda, izbor aktivnosti, samoaktivnost i stvaralaštvo. „Važnost poticanja kulture provođenja slobodnog vremena ogleda se u tome što učenici stječu znanja, usavršavaju se, razvijaju se i stvaralački izražavaju i tako se osobno nadograđuju“ (Pejić Papak & Vidulin, 2016, str. 62). O kulturi slobodnog vremena govore i Mlinarević i Nemet (2012) navodeći kako je kultura slobodnog vremena jedno vrlo važno područje i jedan od osnovnih elemenata identiteta djece u kojem oni kritički preispituju poznate kulturne obrasce i naslijeđe i stvaraju nove, svoje vlastite.

Janković (1967) tvrdi kako, iako djeca postaju svjesna svog slobodnog vremena tek u srednjem školskom razdoblju, predškolsko i rano školsko razdoblje je vrijeme kada imaju najviše slobodnog vremena i kada je potrebno obratiti pažnju kako bi ga provodili kvalitetno. Također u svojoj knjizi *Slobodno vrijeme u suvremenoj pedagoškoj teoriji i praksi* poručuje kako je za smišljeno i pozitivno provođenje vremena bitan odgoj isto kao i za rad. Djeca u mladoj dobi nisu sama sposobna snalaziti se i angažirati u svom slobodnom vremenu i zato im je potrebna pomoć odraslih, navode Pejić Papak i Vidulin (2016). Dodaju i kako je u toj dobi, kada su djeca u razvoju, kada formiraju svoje ličnosti, stavove, interese i navike, vrlo važno kvalitetno i sadržajno organizirano slobodno vrijeme jer jedino takvo ono može zadovoljiti njihove osobne interese.

U svojoj knjizi *Slobodno vrijeme – slobodne aktivnosti* (2005) Rosić govori kako za dijete postoje glavni i sporedni odgajatelji koji se nalaze u slobodnom vremenu. Glavni su oni koji imaju izravan utjecaj na dijete, koji namjerno i svjesno određuju ciljeve i zadatke djetetova provođenja vremena. Kao primjer to mogu biti: roditelji, učitelji, školske ustanove. S druge strane, sporedni odgajatelji su svi ostali čimbenici koji utječu na dijete, njegovo slobodno vrijeme i odgoj u slobodnom vremenu, ali ne namjerno ni svjesno. Takvi sporedni odgajatelji na djecu mogu imati pozitivne i negativne utjecaje, mogu biti dobar ili loš primjer djeci. Društvenu sredinu nije moguće u potpunosti kontrolirati i pedagogizirati, ali autor ističe kako je potrebno ukazati na te pozitivne i negativne utjecaje i djetetu pokazati kako se treba pravilno ponašati i djelovati (Rosić, 2005).

2.1. Pedagogija slobodnog vremena

Livazović (2018) u svojoj knjizi *Uvod u pedagogiju slobodnog vremena* objašnjava značenje te discipline, njezin predmet i zadatke. Mišljenje o nastanku pedagogije slobodnog vremena kao grane znanosti razlikuje se od autora do autora. Dok jedan dio pedagoga vjeruje da je nastala iz pedagogijskih disciplina, manji dio njih vjeruje kako dolazi od šire socijalne pedagogije. Ovi drugi vjeruju da je slobodno vrijeme važan društveni resurs koji omogućuje nastanak i razvoj novih područja (kultura, sport, turizam, zdravlje). Iz pedagogije slobodnog vremena ubrzo su slijedile i medijska pedagogija, interkulturalna pedagogija, pedagogija sporta, zdravstvena pedagogija i sl. Autor tvrdi kako su „odgoj za slobodno vrijeme i znanost o slobodnom vremenu postali temelj svim srodnim disciplinama koje su se pokušale nametnuti u području odgoja i obrazovanja u slobodno vrijeme“ (Livazović, 2018, str. 225). Razvojem brojnih disciplina koje su se više ili manje vezale uz pedagogiju slobodnog vremena nastala je i didaktika slobodnog vremena i to u području školske pedagogije i didaktike.

Didaktika slobodnog vremena analizirala je novonastale sadržaje gledajući na njih kroz ciljeve učenja koji su omogućeni razvojem slobodnog vremena u mnogim djelatnostima. Razlika pedagogije i didaktike slobodnog vremena bila je u tome što je didaktika proučavala taj fenomen slobodnog vremena kao ciljeve učenja, dok je svrha istraživanja pedagogije bila širi okvir života u različitim sustavima i područjima vremena. Prema tome, ključni fokus pedagogije slobodnog vremena postaju znanja, vještine i sposobnosti osmišljavanja i upravljanja vlastitim slobodnim vremenom. Livazović (2012) ističe kako je slobodno vrijeme dominantna pedagogijska kategorija jer utječe na: zdravlje, pravilan fizički razvoj, umjetnički odgoj, intelektualni odgoj, radni i tehnički odgoj, socijalizaciju i na društveno-moralni aspekt pedagoške prakse. Kao i druge pedagogijske discipline, i pedagogija slobodnog vremena svoj smisao, izvor i predmet traži u praksi i unapređenju te prakse pa tako zahvaća odgojno-obrazovnu stranu slobodnog vremena. Tako Livazović, uz sva objašnjenja nudi i definiciju pedagogije slobodnog vremena. Prema njemu, to je grana suvremene pedagogije, posebna i drugačija od ostalih grana, koja se temelji na zakonitostima i postavkama opće pedagogije, a tumači,

objašnjava i istražuje odgojnu problematiku slobodnog vremena. Zadatak joj je uključivanje već poznatih ciljeva odgoja u saznanja o slobodnom vremenu djece.

Neki od posebnih, specijaliziranih zadataka pedagogije slobodnog vremena koji proizlaze iz onih općih i koje navodi u svojoj knjizi su (Livazović, 2018, str. 232, 233):

- teorijski proučavanje, istraživanje i obrađivanje pedagoške strane cjelokupnog područja slobodnog vremena,
- analiza slobodnog vremena kao faktora odgoja,
- analiza pedagoških sadržaja i vrednovanja slobodnog vremena u pojedinim vrstama odgoja,
- ispitivanje utjecaja pojedinih aktivnosti slobodnog vremena na formiranje ličnosti,
- pronalaženje i tumačenje specifičnih načela i metoda,
- izrađivanje prijedloga i planova za studij pedagogije slobodnog vremena.

Bez obzira na znanstvene strane nauke i zadatke koji se koriste za operacionalizaciju ciljeva bitno je da pedagogija slobodnog vremena ne poprimi karakter znanosti koja samo traži propise, sadržaje i metode, nego da se okrene prema neposrednoj pedagoškoj stvarnosti i zakonitostima prakse. Kao glavni cilj pedagogije slobodnog vremena Rosić navodi omogućavanje kvalitetnog provođenja slobodnog vremena kao optimalne mogućnosti razvoja čovjeka, a temeljnu svrhu vidi u izučavanju, proučavanju, praćenju, istraživanju zakonitosti, unapređenju odgoja, poticanju i ostvarivanju prilika za razvoj prema potrebama, mogućnostima i sposobnostima sudionika slobodnog vremena (Rosić, 2005).

„Dakle pedagogija slobodnog vremena mora se usmjeravati u smislu savjetovanja, pomaganja, upućivanja, poticanja i pronalaženja što povoljnijih uvjeta i mogućnosti za realiziranje njegova korištenja u mjeri koja ne umanjuje bitna obilježja slobodnog vremena poput slobode, spontanosti, dobrovoljnosti, kreativnosti, samoaktivnosti i individualnosti“ (Livazović, 2018, str. 233).

2.2. Izvannastavne i izvanškolske aktivnosti učenika

Već krajem 19. i početkom 20. stoljeća događa se niz reformi u školstvu. Jedna od njih je i promjena iz stroge tradicijske „stare škole“ u slobodniju, prirodaniju školu

okrenutu samostvaralačkom radu učenika. U toj reformi nazire se početak izvannastavnih i izvanškolskih aktivnosti i odgoja u tim aktivnostima. Intenzivan razvoj nastavlja se u reformama nakon rata, a službeno su uvedene u naše škole pod nazivom „slobodne aktivnosti“ 1953. godine kada i prvi put spadaju u strukturu školstva i dio su školskog rada (Proleta i Svalina, 2011). Slobodne aktivnosti učenika mogu biti izvannastavne i izvanškolske. Livazović (2018) objašnjava kako su izvannastavne i izvanškolske aktivnosti učenika važne „za pravilno iskorištavanje učenikova slobodnog vremena radi zadovoljavanja učenikovih potreba i interesa i, općenito, poboljšavanje kvalitete života.“ Važan su dio slobodnog vremena djece, ali i dio odgojno-obrazovne kulture škole. Potiču razvitak stvaralačkih sposobnosti učenika i povećavaju njihove potencijale prema učeničkim mogućnostima i željama. Oslobođene su pritiska i nadzora, ali s druge strane ispunjene vođenim aktivnostima koje učenike usrećuju, opuštaju i otkrivaju im njihove potencijale (Mlinarević i Brust Nemet, 2012). Rad učenika u takvim aktivnostima je vođen učeničkim interesima, sklonostima i u mjeri s nadarenosti učenika, ali s druge strane, to nije rad bez vođe, već ima zadane jasne ciljeve i opisanu strukturu (Livazović, 2018). Valjan Vukić izvannastavne aktivnosti opisuje kao prostor koji stvara mogućnost za školu da proširi odgojno djelovanje i na slobodno vrijeme, odnoseći se na razvoj kognitivnih sposobnosti, vještina i vrijednosti (Valjan Vukić, 2013).

Upravo sloboda odabira izvannastavne i izvanškolske aktivnosti stvara poveznicu sa slobodnim vremenom učenika. Učenici dobrovoljno polaze odabrane aktivnosti koje im kvalitetno ispunjavaju slobodno vrijeme. Iako ih učenici biraju sami, one stvaraju određenu obavezu i odgovornost. Škola i učitelji su jedini koji mogu kontrolirati, odgajati i obrazovati učenike za slobodno vrijeme (Munjiza, Peko i Dubovicki, 2016). Ipak, Pejić Papak i Vidulin (2016) naglašavaju kako je bitno razlikovati slobodne aktivnosti od izvannastavnih i izvanškolskih aktivnosti. Ako govorimo o slobodnim aktivnostima, aktivnostima koje se povezuju sa slobodnom vremenom učenika, one ne bi trebale biti vezane uz školu ni nastavu već isključivo uz slobodno vrijeme. Izvannastavne aktivnosti su aktivnosti koje se izvršavaju u školi pa ih je lako razlikovati od slobodnih aktivnosti, dok izvanškolske malo teže. Ali i izvannastavne aktivnosti u cilju imaju nastaviti odgojno-obrazovno djelovanje škole, ali u vremenu kojeg učenici provode izvan svoje škole.

„Stoga su izvannastavne i izvanškolske aktivnosti bitna odrednica organiziranoga slobodnog vremena u kojemu učenici samostalno uče i ostvaruju svoje specifične sposobnosti. One su odgojno planirane djelatnosti koje omogućavaju svestrano potvrđivanje učenikove sposobnosti, a učitelju/voditelju aktivnosti omogućuju širi obrazovni utjecaj na mlade“ (Pejić Papak i Vidulin, 2016, str. 74).

Prema Mlinarević i Brust Nemet, (2012, str. 62) ciljevi u programiranju slobodnih aktivnosti učenika su:

- uvođenje učenika u društveni život i odlučivanje
- razvijanje smisla za rad i organizaciju rada
- buđenje afiniteta za neku aktivnost
- angažiranje učenika u društveno-korisnom radu
- uspješan razvoj određenih sposobnosti
- pomoć u realizaciji općih ciljeva škole
- omasovljenje potrošača kulturnih dobara.

2.3. Glazbena škola kao izvanškolska aktivnost

Mnoge su dobrobiti uključivanja učenika u glazbenu školu i podupiranje glazbenog obrazovanja. Jensen u svojoj knjizi *Učenje s mozgom na umu* nabraja razne dobrobiti glazbe, pogotovo u povećavanju obrazovnih i socijalnih vještina. Navodi kako glazba „aktivira proceduralnu (tjelesnu) memoriju i zbog toga je takvo učenje dugotrajnije“, zatim kaže kako „umjetničko obrazovanje olakšava razvoj jezika, povećava kreativnost, pojačava zrelost za čitanje, pomaže razvoju socijalnih vještina i stjecanju općih intelektualnih postignuća te razvija pozitivnu sklonost prema školi“ (Jensen, 2005, str. 47). Vidulin i Martinović u svojem članku također navode dobrobiti glazbenog obrazovanja. Prema njima, glazbeno obrazovanje učenike senzibilizira za razumijevanje umjetnosti uopće, za razumijevanje kulture i za poštivanje i očuvanje kulturne baštine.

„Iz tih se razloga u školi putem umjetničkoga odgoja teži razvoju sposobnosti doživljavanja, analiziranja, razumijevanja, ali i kritičkoga vrednovanja djela iz

nacionalne, europske i svjetske kulture kako bi, ne samo naučili poštivati kulturna dobra i očuvali kulturnu baštinu, već i naučili izražavati svoje osjećaje, iskustva i znanja u odnosu na umjetnička i neumjetnička djela“ (Vidulin i Martinović, 2015).

Glazbeno obrazovanje provodi se ne samo u glazbenim školama, već i svugdje gdje su prisutni bilo kakav odgoj i obrazovanje. Glazbeno obrazovanje moglo bi se objasniti kao „upoznavanje glazbe slušanjem, učenje teorijskih i povijesnih glazbenih sadržaja i razvoj sposobnosti izvođenja glazbe učenjem sviranja instrumenta“ (Brđanović, 2017, str. 436). Glazbena škola je izvanškolska aktivnost, ali je ipak škola i ustanova, odvija se prema propisanom planu i programu, i svaki učenik koji je upiše ima obavezu pohađanja i vježbanja instrumenta. Iz tog razloga u osnovnoj školi postoji manje slobode nego u nekim drugim izvanškolskim aktivnostima. Osim toga, glazbena škola na upisima učenika provodi prijamni ispit za provjeru učeničkih sposobnosti i nisu je svi učenici u mogućnosti upisati (Šulentić Begić, Begić i Grundler, 2016). Glazbene sposobnosti, koje se provjeravaju prijamnim ispitom, su skup više sposobnosti: muzikalnost, sluh, ritam, glazbena sposobnost, talent i sastoje se od učenikovih urođenih sposobnosti i postignuća kroz dosadašnje obrazovanje (Šulentić Begić i Bubalo, 2014). Kada učenici upišu glazbenu školu, ne postoji diferencijacija između onih koji će postati profesionalni glazbenici i onih koji samo žele obogatiti vlastitu opću kulturu. Na taj način često se učenicima (ali i roditeljima) šalje dvosmislena poruka: glazbena škola dostupna je svima, ali prema svima je pristup skoro isti (Matoš, 2011). Ipak, učenike je potrebno uključivati u glazbene aktivnosti radi zadovoljavanja njihovih odgojnih i obrazovnih potreba. U glazbenoj školi mogu se ostvariti ciljevi koji se ne uspijevaju ostvariti u redovnoj nastavi. Ako su učenici zainteresirani za glazbene aktivnosti, one pridonose ne samo njihovom obrazovanju već i razvoju učeničke sposobnosti, promicanju kulturne raznolikosti te stvaranju uvjeta za kulturni napredak (Proleta & Svalina, 2011). Nikolić (2018) smatra kako bi glazbeno obrazovanje danas ipak trebalo biti dostupno svima zbog svih dobrobiti koje ono donosi kako za pojedinca tako i za društvo. Razlog tome navodi da većina populacije ima mogućnosti za razvoj određenih glazbenih sposobnosti jer nam je glazba dostupna i prati nas u svakodnevnom životu već od rođenja (Nikolić, 2018). Iako smisao općeg glazbenog obrazovanja ne bi trebao biti isključivo obrazovanje budućih profesionalnih glazbenika, ne smije se ni svesti na samo puko objašnjavanje i informiranje o glazbi, najčešće putem medija. Ako ne u

glazbenoj, onda barem u općeobrazovnoj školi, potrebno je omogućiti kvalitetno glazbeno obrazovanje svim učenicima (Brđanović, 2017).

2.4. Dosadašnja istraživanja

U svom istraživanju o preopterećenosti učenika školskim i izvanškolskim obavezama Munjiza, Peko, i Dubovicki (2016) ispitali su učenike četvrtih i osmih razreda. Neke od tvrdnji bile su i „Imam previše slobodnog vremena“ i „Imam previše izvanškolskih aktivnosti“. S prvom tvrdnjom 47,2% učenika četvrtih razreda odgovorilo je da se u potpunosti ne slažu s ponuđenom tvrdnjom dok ih se 11,6% u potpunosti slaže, a kod učenika osmih razreda u potpunosti se ne slaže čak njih 65,9%, a slaže se samo 4,8% učenika. Sa drugom tvrdnjom, „Imam previše izvanškolskih aktivnosti“, u potpunosti se ne slaže 61,5% učenika četvrtih razreda, a 8,2% se u potpunosti slaže. Osmi razredi su za ovu tvrdnju odgovorili 36,1% kako se u potpunosti ne slažu da imaju previše izvanškolskih aktivnosti, a njih 13,2% se sa tvrdnjom u potpunosti slažu. U ukupnom istraživanju autori zaključuju kako slobodno vrijeme, uključujući i izvanškolske aktivnosti, učenike preopterećuje u blagoj formi, dok im veće preopterećenje stvara sama škola.

Slobodno vrijeme učenika istražuje i Ilišin (2001), i između ostalog, ispituje učenike kojim izvanškolskim aktivnostima se bave i koliko imaju slobodnog vremena. Istraživanje je provedeno na petim, šestim, sedmim i osmim razredima, na uzorku od 1000 ispitanika iz 10 osnovnih škola diljem Hrvatske. Na pitanje koje izvanškolske aktivnosti učenici odabiru, najviše ih je odgovorilo sport, dok je sviranje ili pjevanje (glazbenu školu) odabralo 16% ispitanika. Što se tiče slobodnog vremena 3% ispitanika tvrdi kako nemaju slobodnog vremena, 22% ih ima do dva sata slobodnog vremena na dan, 36% izjasnilo se za tri do četiri sata na dan i 39% smatra da ima više od četiri sata slobodnog vremena na dan (Ilišin, Marinović Bobinac i Radin, 2001).

3. METODOLOGIJA

3.1. Ciljevi

Cilj ovog istraživanja bio je ispitati percepciju učenika osnovnih glazbenih škola o njihovom slobodnom vremenu i učenju, te postoji li statistički značajna razlika s obzirom na spol učenika, školu koju pohađaju (Glazbena škole Miroslav Magdalenić u Čakovcu i Glazbene škole u Varaždinu) i s obzirom na mjesto stanovanja (grad i selo).

3.2. Hipoteze

Hipoteza 1: Ne postoji statistički značajna razlika u percepciji učenika osnovnih glazbenih škola iz Glazbene škole Miroslav Magdalenić u Čakovcu i iz Glazbene škole u Varaždinu.

Hipoteza 2: Ne postoji statistički značajna razlika u percepciji učenika osnovnih glazbenih škola u odnosu na mjestu stanovanja učenika (selo – grad).

Hipoteza 3: Ne postoji statistički značajna razlika u percepciji učenika osnovnih glazbenih škola u odnosu na spol učenika.

3.3. Postupak

Istraživanje je provedeno sa 169 učenika iz dviju glazbenih škola: Glazbena škola Miroslav Magdalenić u Čakovcu i Glazbena škola u Varaždinu. Ukupno je sudjelovalo 162 učenika, od kojih je 70 iz Glazbene škole Miroslav Magdalenić u Čakovcu, a 92 učenika su iz Glazbene škole u Varaždinu. Od ukupnog broja učenika 93 učenika stanuje u gradu, a njih 69 na selu. Najveća razlika je u spolu učenika; 103 učenika je ženskog spola, a samo 59 muškog spola.

Svaki učenik donio je i potpisanu izjavu roditelja koji se slaže da njegovo dijete sudjeluje u istraživanju koje je u potpunosti anonimno i neprofitabilnog karaktera. Nakon potvrde roditelja učenici dobivaju anketni upitnik koji ispunjavaju i koji

ispituje njihovo mišljenje o slobodnom vremenu u odnosu na glazbenu školu, tj. smatra li da mu glazbena škola oduzima previše vremena. Podaci su preneseni u tablice i obrađeni IBM SPSS Statistic programom za obradu podataka.

Na početku anketnog upitnika ispituju se osnovni podaci učenika: spol, dob, razred u osnovnoj i glazbenoj školi, instrument koji sviraju i mjesto stanovanja. Slijedeća četiri pitanja odnose se na slobodno vrijeme učenika. Učenici odgovaraju koliko dnevno vježbaju instrument, koliko dnevno se uče/pišu zadaću, koliko procjenjuju da imaju slobodnog vremena i kako dolaze do škole. Na kraju se još ispunjava tablica sa jedanaest tvrdnji u kojima se učenici slažu ili ne slažu s određenom tvrdnjom. Za svaku od njih mogu odabrati 1=u potpunosti se ne slažem, 2=ne slažem se, 3=niti se slažem niti se ne slažem, 4=slažem se, 5=u potpunosti se slažem.

4. REZULTATI ISTRAŽIVANJA

U tablici ispod prikazani su odgovori učenika na pitanje koliko vježbaju instrument. 122 učenika ili 75,3% odgovorilo je kako instrument vježbaju manje od jednog sata (odgovor 1), 38 učenika ili 23,5% odgovorilo je da vježbaju dva do tri sata (odgovor 2) i samo dvoje učenika, to jest 1,2% njih instrument vježba više od tri sata dnevno (odgovor 3).

Tablica 1: Odgovori učenika koliko dnevno vježbaju instrument

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1	122	75,3	75,3	75,3
2	38	23,5	23,5	98,8
3	2	1,2	1,2	100,0
Total	162	100,0	100,0	

Drugo pitanje bilo je slično, koliko dnevno vremena potroše na učenje i pisanje zadaće. Rezultati su prikazani u tablici ispod i prikazuju kako je 48,8%, točnije 79 učenika odgovorilo kako uče i pišu zadaću manje od jedan sat dnevno (odgovor 1). Njih 46,3% ili 75 učenika na učenje i pisanje zadaće potroši dva do tri sata (odgovor 2) i 4,9% ili 8 učenika uče i pišu zadaću više od tri sata dnevno (odgovor 3).

Tablica 2: Odgovori učenika koliko dnevno uče i pišu zadaću

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1	79	48,8	48,8	48,8
2	75	46,3	46,3	95,1
3	8	4,9	4,9	100,0
Total	162	100,0	100,0	

Pitanje o njihovom slobodnom vremenu prikazano je u slijedećoj tablici. 40 učenika, što iznosi 24,7% smatra kako dnevno imaju manje od jednog sata slobodnog vremena (odgovor 1). 71 učenik ili 43,8% vjeruju da slobodnog vremena imaju dva do tri sata dnevno (odgovor 2). Više od tri sata slobodnog vremena dnevno ima 51 učenik ili 31,5% učenika (odgovor 3).

Tablica 3: Odgovori učenika o slobodnom vremenu

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	40	24,7	24,7	24,7
	2	71	43,8	43,8	68,5
	3	51	31,5	31,5	100,0
	Total	162	100,0	100,0	

Zadnje pitanje ovakve vrste je kako učenici dolaze u glazbenu školu. Ponuđeni odgovori su bili 1 - pješke, 2 - biciklom i 3 - voze me roditelji. Rezultati su prikazani u tablici ispod. 41 učenik što iznosi 25,3% tvrde kako u školu dolaze pješke. Njih 18, što je 11,1%, u školu dolaze biciklom. Za odgovor da ih u glazbenu školu voze roditelji odlučilo se 103 učenika, što je 63% učenika.

Tablica 4: Odgovori učenika o načinu dolaska u glazbenu školu

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	41	25,3	25,3	25,3
	2	18	11,1	11,1	36,4
	3	103	63,6	63,6	100,0
	Total	162	100,0	100,0	

Slijedeća pitanja postavljena su u obliku tvrdnji gdje su učenici označavali koliko se s određenom tvrdnjom slažu ili ne slažu (1=u potpunosti se ne slažu, 2=ne slažu se, 3=ni se slažu niti se ne slažu, 4=slažu se, 5=u potpunosti se slažu).

Prva tvrdnja glasi: 'Glazbena škola mi oduzima previše slobodnog vremena'. 50 učenika, što je 30,9% odlučilo je da se u potpunosti ne slažu s ovom tvrdnjom. Njih 52 (32,1%) se ne slaže, a 41 (25,3%) njih se niti slaže niti ne slaže. Da im glazbena škola oduzima previše slobodnog vremena slaže se 12 učenika, što je 7,4%, a u potpunosti se slaže njih 7, točnije 4,3%. Ukupno su 102 (63%) učenika na ovo pitanje odgovorila pozitivno, to jest da smatraju da im glazbena škola ne oduzima previše vremena, dok samo njih 19 misle da im oduzima.

Tablica 5: Odgovori na tvrdnju 'Glazbena škola mi oduzima previše slobodnog vremena'

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1	50	30,9	30,9	30,9
2	52	32,1	32,1	63,0
3	41	25,3	25,3	88,3
4	12	7,4	7,4	95,7
5	7	4,3	4,3	100,0
Total	162	100,0	100,0	

Druga tvrdnja glasi: 'Glazbenu školu shvaćam kao prednost'. 5 učenika (3,1%) se u potpunosti ne slažu s ovom tvrdnjom, a 7 učenika (4,3%) odabrali su da se ne slažu kako im je glazbena škola prednost. 19 učenika ili 11,7% se niti slažu niti ne slažu s tvrdnjom. Da im je glazbena škola prednost slažu se 48 učenika, što iznosi 29,6%, a u potpunosti se slaže njih 83 ili 51,2%. I na ovu tvrdnju većina učenika odgovorila je pozitivno, čak njih 80% glazbenu školu smatra kao prednost, a suprotno misle samo njih 7%.

Tablica 6: Odgovori na tvrdnju 'Glazbenu školu shvaćam kao prednost'

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1	5	3,1	3,1	3,1
2	7	4,3	4,3	7,4
3	19	11,7	11,7	19,1
4	48	29,6	29,6	48,8
5	83	51,2	51,2	100,0
Total	162	100,0	100,0	

Treća tvrdnja glasi: 'Veselim se vježbanju i odlasku u glazbenu školu'. Najmanje učenika, njih 5, to jest 3,1% odlučilo je kako se u potpunosti ne slažu s tom tvrdnjom, a njih 16, to jest 9,9% kako se ne slažu. Tako je ukupno njih 21 odgovorilo negativno na tvrdnju, odnosno da se ne vesele vježbanju i odlasku u glazbenu školu. Da se niti slažu niti ne slažu odgovorilo je 45 učenika, što je 27,8%. S tvrdnjom da se vesele vježbanju i odlasku u glazbenu školu slaže se 50 učenika, što iznosi 30,9% i u potpunosti se slaže 46, odnosno 28,4% učenika. Zajedno je to 96 (59,3%) učenika koji se s tvrdnjom slažu.

Tablica 7: Odgovori na tvrdnju 'Veselim se vježbanju i odlasku u glazbenu školu'

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1	5	3,1	3,1	3,1
2	16	9,9	9,9	13,0
3	45	27,8	27,8	40,7
4	50	30,9	30,9	71,6
5	46	28,4	28,4	100,0
Total	162	100,0	100,0	

Četvrta tvrdnja glasi: 'Zbog glazbene škole nemam dovoljno vremena za učenje'. Čak 72 učenika, što je 44,4% se u potpunosti ne slažu s navedenom tvrdnjom i njih 45, to jest 27,8% se s tvrdnjom ne slažu. 28 učenika (17,3%) je odlučilo da se s tvrdnjom niti slažu niti ne slažu, 13 učenika ili 8% tvrdi da se slažu i samo 4 učenika, što je 2,5% se u potpunosti slažu s tvrdnjom da im glazbena škola oduzima vrijeme za učenje. Ukupno to pokazuje kako 10,5% učenika vjeruje da zbog glazbene škole nemaju dovoljno vremena za učenje, a čak 72,2% uvjereni su da nije tako.

Tablica 8: Odgovori na tvrdnju 'Zbog glazbene škole nemam dovoljno vremena za učenje'

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1	72	44,4	44,4	44,4
2	45	27,8	27,8	72,2
3	28	17,3	17,3	89,5
4	13	8,0	8,0	97,5
5	4	2,5	2,5	100,0
Total	162	100,0	100,0	

Peta tvrdnja glasi: 'Zbog glazbene škole mi je lakše u osnovnoj školi'. U potpunosti se ne slažu s time 19 učenika, što iznosi 11,7%, a 22 učenika, što je 13,6% su odabrali da se ne slažu. 38 njih ili 23,5% se niti slažu niti ne slažu. Da im je u osnovnoj školi lakše radi glazbene škole slaže se 40 učenika, što je 24,7% i u potpunosti se slaže 43 učenika, što je 26,5%. Ukupno je to 83 učenika, to jest 51,2% onih koji vjeruju da im je zbog glazbene škole lakše u osnovnoj školi.

Tablica 9: Odgovori na tvrdnju 'Zbog glazbene škole mi je lakše u osnovnoj školi'

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	19	11,7	11,7	11,7
	2	22	13,6	13,6	25,3
	3	38	23,5	23,5	48,8
	4	40	24,7	24,7	73,5
	5	43	26,5	26,5	100,0
	Total	162	100,0	100,0	

Šesta tvrdnja glasi: 'Da se mene pita, ispisao bih se iz glazbene škole'. S time se u potpunosti ne slažu 92 učenika, što iznosi 56,8%, a ne slaže se njih 30, što je 18,5%. Zajedno je to čak 75,3% učenika koji ne se ne bi ispisali iz glazbene škole. 23 učenika, to jest 14,2% odgovorilo je kako se niti slažu niti ne slažu s tvrdnjom. Da bi se ispisali iz glazbene škole ako se njih pita slaže se 10 učenika (6,2%), a u potpunosti se slaže 7 učenika (4,3%) što je ukupno 10,5% onih koji bi se rado iz glazbene škole ispisali.

Tablica 10: Odgovori na tvrdnju 'Da se mene pita, ispisao bih se iz glazbene škole'

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	92	56,8	56,8	56,8
	2	30	18,5	18,5	75,3
	3	23	14,2	14,2	89,5
	4	10	6,2	6,2	95,7
	5	7	4,3	4,3	100,0
	Total	162	100,0	100,0	

Sedma tvrdnja glasi: 'Zbog glazbene škole lakše organiziram svoje slobodno vrijeme'. U potpunosti se ne slaže s tom tvrdnjom 19 učenika, što iznosi 11,7%. Ne slaže se njih 34 (21%), a niti se slaže niti ne slaže čak 52 učenika, što je 32,1%. Kako im glazbena škola pomaže u organizaciji vremena slaže se 30 učenika ili 18,5%, a u potpunosti se slaže njih 27 ili 16,7%. Na ovu tvrdnju najviše učenika je odgovorilo da ne niti slažu niti ne slažu, 57 kako se slažu, a 53 kako se ne slažu. U postocima je to 37,5% učenika koji se slažu s tvrdnjom i 32,7% onih koji se ne slažu.

Tablica 11: Odgovori na tvrdnju 'Zbog glazbene škole lakše organiziram svoje slobodno vrijeme'

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	19	11,7	11,7	11,7
	2	34	21,0	21,0	32,7
	3	52	32,1	32,1	64,8
	4	30	18,5	18,5	83,3
	5	27	16,7	16,7	100,0
	Total	162	100,0	100,0	

Osmo tvrdnja glasi: 'Da ne idem u glazbenu školu imao bih bolje ocjene u školi.' Najviše učenika, točnije njih 78 ili 48,1% u potpunosti se ne slažu sa ovom tvrdnjom, a 45 učenika ili 27,8% je odgovorilo kako se ne slažu. Ukupno je to 123 učenika, to jest 75,9% koji smatraju da ne bi imali bolje ocjene da ne pohađaju glazbenu školu. Da se niti slažu niti ne slažu s tvrdnjom odgovorilo je 25 učenika, što je 15,4%. 11 učenika, 6,8% slaže se kako bi imali bolje ocjene u školi da ne idu u glazbenu školu i samo 3 učenika, što je 1,9% se s tom tvrdnjom slažu u potpunosti.

Tablica 12: Odgovori na tvrdnju 'Da ne idem u glazbenu školu imao bih bolje ocjene u školi'

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	78	48,1	48,1	48,1
	2	45	27,8	27,8	75,9
	3	25	15,4	15,4	91,4
	4	11	6,8	6,8	98,1
	5	3	1,9	1,9	100,0
	Total	162	100,0	100,0	

Deveta tvrdnja glasi: 'Nije mi žao što mi glazbena škola oduzima slobodno vrijeme'. U potpunosti se ne slaže 17 učenika, što je 10,5%, a 20 učenika, to jest 12,3% odabralo je kako se ne slažu. Zajedno je to 37 učenika (22,8%) kojima je žao što im glazbena škola oduzima slobodno vrijeme. Njih 29 (17,9%) niti se slaže niti se ne slaže s tvrdnjom. 34 učenika, što iznosi 21%, slažu se s tvrdnjom, a čak njih 62, što je 38,3% se slažu u potpunosti i to zajedno zbrojeno pokazuje da 96 učenika (59,3%) nije žao što im glazbena škola oduzima slobodno vrijeme.

Tablica 13: Odgovori na tvrdnju 'Nije mi žao što mi glazbena škola oduzima slobodno vrijeme'

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	17	10,5	10,5	10,5
	2	20	12,3	12,3	22,8
	3	29	17,9	17,9	40,7
	4	34	21,0	21,0	61,7
	5	62	38,3	38,3	100,0
	Total	162	100,0	100,0	

Deseta tvrdnja glasi: 'Želim upisati i srednju glazbenu školu'. S ovom tvrdnjom najviše učenika se u potpunosti ne slaže, njih 54 ili 33,3%. Ne slaže se 23 učenika, što je 14,2%. 32 učenika, što iznosi 19,8% odabralo je da se niti slažu niti ne slažu s tvrdnjom. Da žele upisati srednju školu slaže se 15 učenika (9,3%) i u potpunosti se slaže 38 učenika (23,5%). Ukupno je to 53 učenika, to jest 32,8%, koji namjeravaju upisati i srednju glazbenu školu.

Tablica 14: Odgovori na tvrdnju 'Želim upisati i srednju glazbenu školu'

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	54	33,3	33,3	33,3
	2	23	14,2	14,2	47,5
	3	32	19,8	19,8	67,3
	4	15	9,3	9,3	76,5
	5	38	23,5	23,5	100,0
	Total	162	100,0	100,0	

Jedanaesta tvrdnja glasi: 'Glazbenu školu bih preporučio svojim prijateljima'. Na ovu tvrdnju samo 4 učenika, što je 2,5%, odgovorilo je da se u potpunosti ne slažu, a njih 6 - 3,7%, da se ne slažu. To pokazuje kako 10 učenika ili njih 6,2% glazbenu školu ne bi preporučio svojim prijateljima. Da se niti slažu niti ne slažu odgovorilo je 23 učenika – 14,2%. S tvrdnjom se slažu 52 učenika, što iznosi 32,1%, a u potpunosti se slaže čak 77 učenika, to jest 47,5%. Zajedno je to 129 učenika ili 84,1% onih koji bi glazbenu školu preporučili i svojim prijateljima.

Tablica 15: Odgovori na tvrdnju 'Glazbenu školu bih preporučio svojim prijateljima'

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1	4	2,5	2,5	2,5
2	6	3,7	3,7	6,2
3	23	14,2	14,2	20,4
4	52	32,1	32,1	52,5
5	77	47,5	47,5	100,0
Total	162	100,0	100,0	

Pitanje koje se još postavlja su i razlike u percepciji učenika s obzirom na školu, mjesto gdje žive i spol. Analize odgovora rađene su T-testom i Mann-Whitney U testom za ona pitanja u kojima odgovori nisu homogeni. Statistički značajna razlika postoji onda kada je rezultat Sig. (2-tailed) manji od 0.05.

Prva hipoteza glasi: ne postoji statistički značajna razlika u percepciji učenika osnovnih glazbenih škola iz Glazbene škole Miroslav Magdalenić u Čakovcu i iz Glazbene škole u Varaždinu i u većini odgovora hipoteza je potvrđena. Pregledom na tablice 16 i 17 može se vidjeti kako statistički značajna razlika u odgovoru učenika postoji u pitanju o količini vježbanja, dolasku u glazbenu školu i u tvrdnji: „Zbog glazbene škole mi je lakše u osnovnoj školi“.

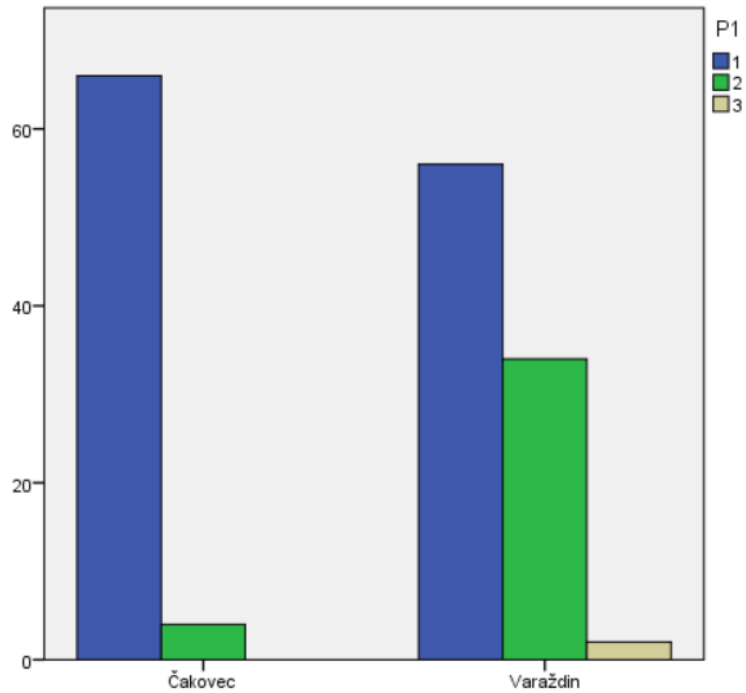
Tablica 16: Obradeni podaci s obzirom na školu

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
P1	Equal variances assumed	165,429	,000	-5,176	160	,000	-,356	,069	-,492	-,220
	Equal variances not assumed			-5,682	131,167	,000	-,356	,063	-,480	-,232
P2	Equal variances assumed	,704	,403	,990	160	,323	,093	,093	-,092	,277
	Equal variances not assumed			,997	152,257	,320	,093	,093	-,091	,276
P3	Equal variances assumed	,892	,346	-1,007	160	,315	-,120	,119	-,354	,115
	Equal variances not assumed			-1,009	149,824	,315	-,120	,118	-,354	,115
P4	Equal variances assumed	17,231	,000	3,453	160	,001	,458	,133	,196	,720
	Equal variances not assumed			3,544	158,931	,001	,458	,129	,203	,713
T1	Equal variances assumed	2,187	,141	,352	160	,725	,061	,175	-,283	,406
	Equal variances not assumed			,345	134,721	,731	,061	,178	-,292	,414
T2	Equal variances assumed	1,022	,314	-,329	160	,742	-,053	,162	-,374	,267
	Equal variances not assumed			-,323	136,009	,747	-,053	,166	-,381	,274
T5	Equal variances assumed	2,012	,158	2,238	160	,027	,465	,208	,055	,875
	Equal variances not assumed			2,273	155,883	,024	,465	,205	,061	,869
T7	Equal variances assumed	,575	,449	,232	160	,817	,046	,197	-,344	,435
	Equal variances not assumed			,231	146,261	,818	,046	,198	-,345	,437
T8	Equal variances assumed	1,052	,307	,538	160	,591	,088	,164	-,235	,412
	Equal variances not assumed			,533	143,062	,595	,088	,165	-,239	,415
T9	Equal variances assumed	1,280	,260	-,570	160	,570	-,124	,218	-,555	,307
	Equal variances not assumed			-,577	154,734	,565	-,124	,215	-,550	,301
T10	Equal variances assumed	,924	,338	-,779	160	,437	-,194	,249	-,686	,298
	Equal variances not assumed			-,786	153,066	,433	-,194	,247	-,682	,294

Tablica 17: Obradeni podaci s obzirom na školu

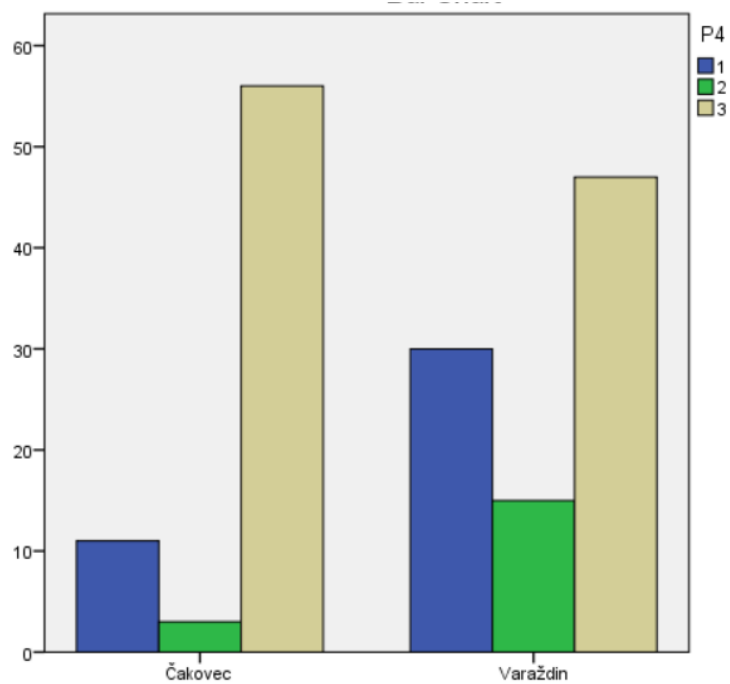
	T3	T4	T6	T11
Mann-Whitney U	3080,500	3089,500	3061,500	2990,000
Wilcoxon W	5565,500	7367,500	5546,500	7268,000
Z	-,490	-,469	-,596	-,840
Asymp. Sig. (2-tailed)	,624	,639	,551	,401

Na prvo pitanje, koliko dnevno vježbaju instrument, učenici iz Glazbene škole Miroslav Magdalenić u Čakovcu najviše su odgovorili manje od 1 vremena dnevno, dok su oni iz Glazbene škole u Varaždinu dosta odgovora imali i 2-3 sata dnevno. Na slici 1 prikazani su odgovori učenika na ovo pitanje.

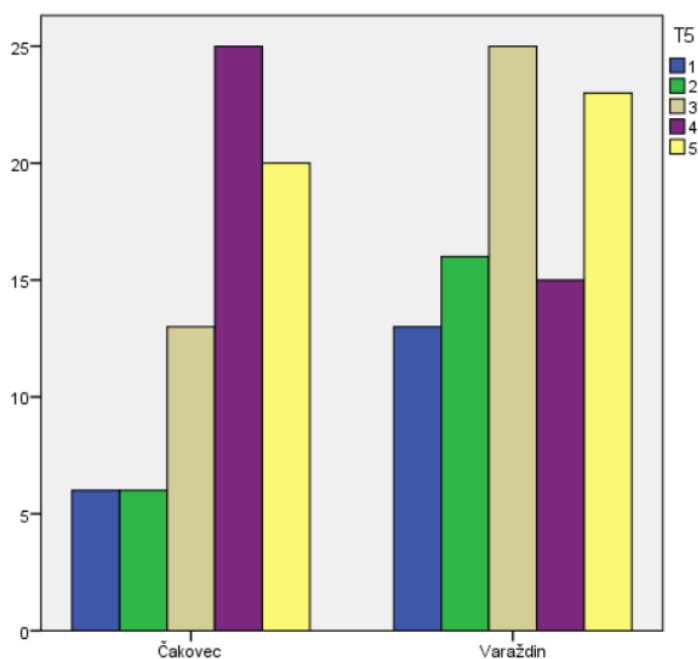
Slika 1: Odgovori učenika o količini vježbanja s obzirom na školu

Drugo pitanje u kojem postoji statistički značajna razlika je pitanje dolaska u školu. I u jednoj i u drugoj školi učenici najmanje dolaze biciklom, ali one učenike iz škole u Čakovcu velikom većinom voze roditelji, dok učenici iz škole u Varaždinu više dolaze pješke. Raspoređenost odgovora po školama vidljiva je na slici 2.

Slika 2: Odgovori učenika o načinu dolaska u školu s obzirom na školu

I u petoj tvrdnji, „Zbog glazbene škole mi je lakše u osnovnoj školi“, pokazalo se kako postoji statistički značajna razlika u odgovorima s obzirom na školu. Kako su učenici odgovarali na ovu tvrdnju vidljivo je na slici 3, dok je u glazbenoj školi u Čakovcu najviše učenika odgovorilo da se s tvrdnjom slažu, u glazbenoj školi u Varaždinu najviše je učenika koju se niti slažu niti ne slažu, a nakon toga onih koji se slažu u potpunosti.

Slika 3: Odgovori učenika na tvrdnju 5 s obzirom na školu

Druga hipoteza glasi: ne postoji statistički značajna razlika u percepciji učenika osnovnih glazbenih škola u odnosu na mjestu stanovanja učenika (selo – grad). I u ovoj razlici pokazalo se kako statistički značajna razlika postoji samo u prvom i četvrtom pitanju, to jest na pitanju koliko dnevno vježbaju instrument i kako odlaze u glazbenu školu. U tablicama 18 i 19 vide se dobiveni rezultati.

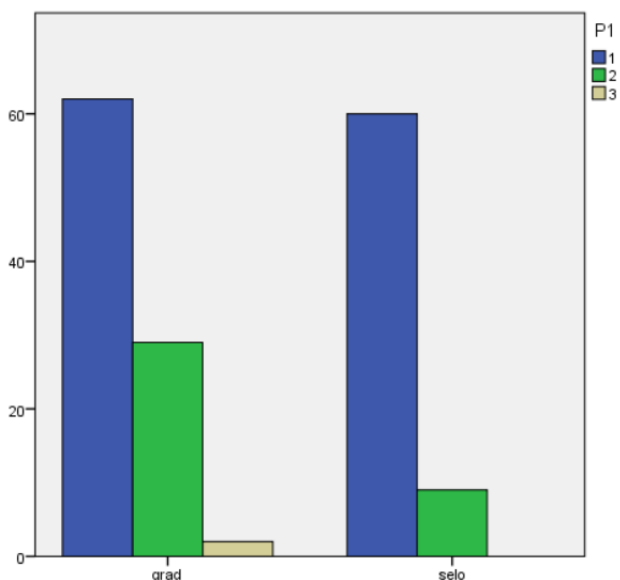
Tablica 18: Obradeni podaci s obzirom na mjesto u kojem žive

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
P1	Equal variances assumed	43,938	,000	3,104	160	,002	,224	,072	,082	,367
	Equal variances not assumed			3,300	157,341	,001	,224	,068	,090	,359
P4	Equal variances assumed	136,437	,000	-7,909	160	,000	-,924	,117	-1,154	-,693
	Equal variances not assumed			-8,801	129,139	,000	-,924	,105	-1,131	-,716
T1	Equal variances assumed	2,804	,096	-,674	160	,501	-,118	,175	-,463	,227
	Equal variances not assumed			-,658	131,977	,512	-,118	,179	-,472	,236
T2	Equal variances assumed	3,186	,076	1,392	160	,166	,225	,162	-,094	,544
	Equal variances not assumed			1,345	125,883	,181	,225	,167	-,106	,556
T3	Equal variances assumed	,573	,450	1,391	160	,166	,237	,171	-,100	,575
	Equal variances not assumed			1,372	138,857	,172	,237	,173	-,105	,580
T4	Equal variances assumed	2,989	,086	-1,112	160	,268	-,191	,171	-,529	,148
	Equal variances not assumed			-1,079	127,987	,283	-,191	,177	-,541	,159
T8	Equal variances assumed	2,195	,140	-,673	160	,502	-,110	,164	-,434	,214
	Equal variances not assumed			-,658	134,058	,511	-,110	,168	-,442	,221
T9	Equal variances assumed	1,186	,278	,150	160	,881	,033	,219	-,399	,465
	Equal variances not assumed			,152	152,938	,880	,033	,216	-,394	,459

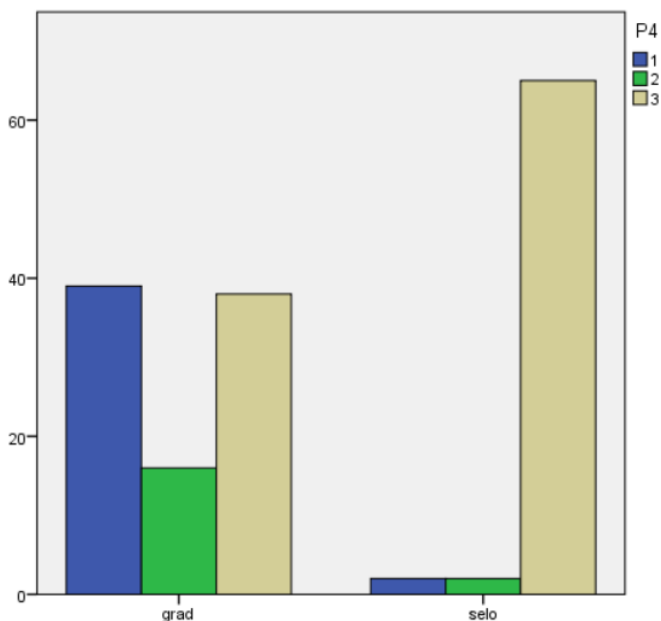
Tablica 19: Obradeni podaci s obzirom na mjesto u kojem žive

	P2	P3	T5	T6	T7	T10	T11
Mann-Whitney U	3134,000	3023,000	2681,500	3159,000	3177,500	3007,500	3188,500
Wilcoxon W	7505,000	7394,000	7052,500	7530,000	5592,500	5422,500	5603,500
Z	-,285	-,674	-1,832	-,187	-,108	-,703	-,073
Asymp. Sig. (2-tailed)	,776	,500	,067	,852	,914	,482	,942

Na prvo pitanje, koliko dnevno vježbaju instrument, otprilike isti broj učenika odgovorio je manje od sat vremena dnevno, ali razlika je u odgovoru da vježbaju 2-3 sata dnevno koji su učenici koji žive u gradu više puta odabrali. Odgovori učenika na ovo pitanje prikazani su na slici 4. Što se tiče pitanja dolaska u školu učenici iz grada su otprilike podjednako odgovorili kako dolaze pješke ili ih voze roditelji dok one iz sela gotovo sve voze roditelji. Njihovi odgovori vide se na slici 5.

Slika 4: Odgovori učenika o količini vježbanja s obzirom na mjesto stanovanja

Slika 5: Odgovori učenika o dolasku u školu s obzirom na mjesto stanovanja

I treća hipoteza koja se provjeravala glasi: ne postoji statistički značajna razlika u percepciji učenika osnovnih glazbenih škola u odnosu na spol učenika. Također, kao i prve dvije, hipoteza je potvrđena, točnije ne postoji statistički značajna razlika u spolu učenika u većini pitanja i tvrdnja. Jedino pitanje u kojem razlika postoji je prvo pitanje, koliko dnevno vježbaju instrument. Rezultati se vide u tablicama 20 i 21.

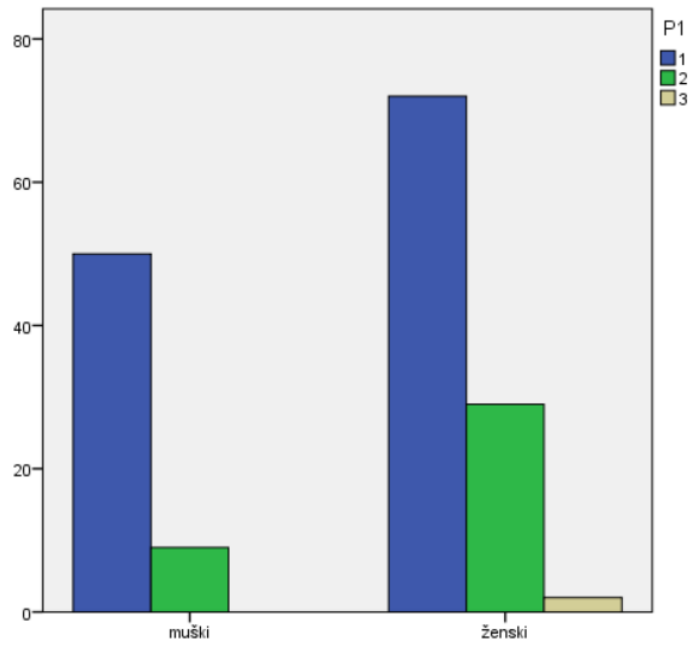
Tablica 20: Obradeni podaci s obzirom na spol učenika

	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
	F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower	Upper
P1	22,789	,000	-2,228	160	,027	-,168	,075	-,317	-,019
Equal variances not assumed			-2,437	152,407	,016	-,168	,069	-,304	-,032
P4	1,309	,254	,456	160	,649	,065	,141	-,215	,344
Equal variances not assumed			,463	126,728	,644	,065	,139	-,211	,340
T1	,499	,481	-,313	160	,755	-,056	,180	-,411	,299
Equal variances not assumed			-,316	124,710	,752	-,056	,178	-,408	,296
T2	1,937	,166	,040	160	,968	,007	,167	-,323	,337
Equal variances not assumed			,041	124,285	,968	,007	,166	-,321	,334
T6	2,334	,129	-,255	160	,799	-,048	,188	-,420	,324
Equal variances not assumed			-,265	135,648	,791	-,048	,181	-,406	,310
T7	1,235	,268	-,443	160	,658	-,090	,203	-,490	,311
Equal variances not assumed			-,429	109,845	,668	-,090	,209	-,505	,325
T8	1,655	,200	,318	160	,751	,054	,169	-,280	,387
Equal variances not assumed			,310	111,986	,757	,054	,173	-,289	,396
T10	4,176	,043	-,773	160	,441	-,198	,256	-,705	,308
Equal variances not assumed			-,801	134,399	,425	-,198	,247	-,687	,291

Tablica 21: Obradeni podaci s obzirom na spol učenika

	P2	P3	T3	T4	T5	T9	T11
Mann-Whitney U	2675,000	2981,000	2769,500	2928,500	2651,000	2912,500	2824,500
Wilcoxon W	4445,000	8337,000	4539,500	4698,500	4421,000	4682,500	4594,500
Z	-1,428	-,215	-,973	-,407	-1,384	-,456	-,805
Asymp. Sig. (2-tailed)	,153	,830	,330	,684	,166	,649	,421

Na slici 6 vide se odgovori učenika o vremenu koje provode vježbajući instrument, s obzirom na spol. Djevojčice su više puta odabrale i kako vježbaju manje od 1 sat dnevno i kako vježbaju 2-3 sata dnevno. Također, ni jedan dječak nije odabrao kako instrument vježba više od 3 sata dnevno, dok kod djevojčica postoji i takav odgovor.

Slika 6: Odgovori učenika o količini vježbanja instrumenta s obzirom na spol

5. RASPRAVA

Rezultati dobiveni ovim istraživanjem su velikim dijelom pozitivni i pokazuju kako učenici koji pohađaju osnovnu glazbenu školu o njoj većinom imaju pozitivno razmišljanje. Iako je većina učenika odgovorila da instrument vježbaju manje od sat vremena, a da uče i pišu zadaće otprilike podjednako manje od sat vremena i dva do tri sata, kod odabira koliko imaju slobodnog vremena najviše ih je odabralo dva do tri sata. Učenicima vrlo vjerojatno glazbena škola nije jedina izvanškolska aktivnost, pa količina slobodnog vremena ne ovisi samo o pohađanju glazbene škole već i o ostalim izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima. Prema ovakvim odgovorima o količini vježbanja i učenja te slobodnog vremena učenika može se napraviti poveznica s istraživanjem Munjiza, Peko i Dubovicki (2016) gdje oni zaključuju kako učenici imaju manjak slobodnog vremena, ali im slobodno vrijeme, uz izvanškolske i izvannastavne aktivnosti, predstavlja manje opterećenja nego sama škola i učenje za obaveznu nastavu.

Da glazbenu školu ne smatraju pretjeranim opterećenjem pokazuje nam i tvrdnja u kojoj se vidi da većina učenika tvrdi kako se, ako se njih pita, ne bi ispisali iz glazbene škole. Ne smatraju ni kako bi u školi imali bolje ocjene kad im glazbena škola ne bi oduzimala slobodno vrijeme. Ovakvo razmišljanje potvrđuje i tvrdnja u kojoj se učenici više slažu nego ne slažu kako im nije žao što im glazbena škola oduzima slobodno vrijeme. Jedna od važnijih tvrdnji je i ona gdje se učenici slažu da bi glazbenu školu preporučili svojim prijateljima. U toj tvrdnji vidi se da su oni glazbenom školom zadovoljni i da ju ne smatraju prevelikim opterećenjem te bi ju rado preporučili svojim prijateljima.

U istraživanju Ilišin, Marinović Bobinac i Radin (2001) o slobodnom vremenu učenika (od kojih je samo 16% onih koji pohađaju glazbenu školu ili slične glazbene aktivnosti) čak 75% učenika odgovara kako ima tri do četiri ili više od četiri sata slobodnog vremena na dan, a 22% kako imaju dva sata slobodnog vremena. Usporedivši te odgovore s ovim istraživanjem gdje su svi učenici koji pohađaju glazbenu školu mogli bi se zaključiti kako ipak učenici glazbene škole smatraju da imaju manje slobodnog vremena. Ipak, odgovori na prvu tvrdnju, kako im glazbena škola oduzima previše slobodnog vremena, pokazuju da učenici ne misle tako. U većini (63%) odgovorili su da se s tvrdnjom ne slažu. Također tvrdnjama da

glazbenu školu shvaćaju kao prednost i da se vesele vježbanju i odlasku u školu ponovno su odgovorima pokazali kako ne misle da im je glazbena škola uzaludno trošenje vremena ili preveliko opterećenje. Osim što glazbenu školu ne vide kao preveliko opterećenje vjeruju i da im je zbog nje lakše u osnovnoj školi i da ona nije razlog eventualnim lošim ocjenama. Ipak, iz tvrdnje žele li upisati srednju glazbenu školu, gdje je više učenika odgovorilo da ne želi, vidi se da shvaćaju da je potrebno izdvojiti slobodno vrijeme za ovakvu izvanškolsku aktivnost i da postoji odgovornost koju ona za sobom nosi.

Hipoteze koje su na početku istraživanja bile postavljene u većini su i potvrđene. Točnije, u većini odgovora učenika ne postoji značajna razlika s obzirom na školu koju pohađaju, mjestu u kojem žive ili spolu. Najviše statistički značajnih razlika ima s obzirom na školu koju pohađaju. To su način dolazanja u školu, količina vježbanja i u tvrdnji kako im je zbog glazbene škole lakše u osnovnoj. Glazbena škola u Varaždinu je veća škola koja ima i osnovnu i srednju školu. Moguće je da na učenike, ali i učitelje postoji utjecaj srednje škole. Učenici vide što žele ili ne žele kasnije na učenicima srednje škole i shodno tome više ili manje vježbaju svoj instrument. Osim same škole, Varaždin je i veći grad, pa je logično da je više učenika iz grada i tako više njih u školu dolazi pješke ili biciklom, dok u školu u Čakovcu više učenika voze roditelji.

Sličan razlog je i statistički značajne razlike u učenicima koji žive u gradu i onih koji žive u selu. Razlika u dolasku u školu je očekivana, pošto je učenicima sa sela mnogo dalje i kompliciranije doći ako ih ne voze roditelji, dok učenici koji žive u gradu dolaze podjednako sami ili ih voze roditelji. Druga statistički značajna razlika s obzirom gdje učenici žive je i količina vježbanja instrumenta. Te dvije stavke mogle bi biti povezane pošto učenici sa sela već troše više vremena samo kako bi došli do glazbene škole. Tako oni vježbaju većinom manje od sat vremena, poneki samo dva do tri sata, dok oni iz grada imaju više odgovora da vježbaju dva do tri sata dnevno, a neki čak i više od tri sata.

Zadnja hipoteza, kako ne postoji statistički značajna razlika u spolu učenika, je također potvrđena. Razlika se može vidjeti samo u količini vježbanja instrumenta gdje se pokazalo kako djevojčice na to potroše više vremena nego dječaci. Razlozi tome mogu biti da se dječaci češće bave dodatnim raznim sportskim izvanškolskim i izvannastavnim aktivnostima.

6. ZAKLJUČAK

Slobodno vrijeme učenika važan je dio dana svakog učenika. Učenici su obavezni pohađati nastavu, dok izvannastavne i izvanškolske aktivnosti biraju sami. Jedna od takvih izvanškolskih aktivnosti je i glazbena škola čiji učenici su u centru ovog istraživanja. Iako i sam naziv govori – slobodno vrijeme učenika, ono ne smije biti prepušteno isključivo djetetu već je važno da odgoj ne traje samo u školi nego i izvan nje – u slobodno vrijeme učenika. Najlakše je to postići kroz razne aktivnosti koje učenici mogu birati. Tu je izražena njihova volja, tendencija i zanimanje da sami odaberu ono s čime se žele baviti, a na roditeljima, učiteljima i voditeljima je zadatak da te aktivnosti učine što kvalitetnijima, obrazovno što svrsishodnijima, ali i učeniku zabavnima. Glazbena škola kao izvanškolska aktivnost ustrojena je kao i škola, sa svojim pravilnikom, obavezama pohađanja i vježbanja instrumenta. Kao takva oduzima više vremena od nekih drugih izvanškolskih aktivnosti, ali i kako navodi Jensen (2005) donosi mnoge dobrobiti kao što su povećavanje obrazovnih i socijalnih vještina. Ipak, glazbenu školu ne mogu upisati baš svi učenici jer je potrebno prije upisa položiti prijamni ispit.

Istraživanje je provedeno na učenicima glazbene škole Miroslav Magdalenić u Čakovcu i glazbene škole u Varaždinu, sveukupno je sudjelovalo 162 učenika. Istraživala se percepcija učenika o njihovom slobodnom vremenu i učenju. Pokazalo se kako, iako učenici troše svoje slobodno vrijeme na dolazak u glazbenu školu i vježbanje instrumenta, nije im žao što pohađaju glazbenu školu i preporučili bi je i svojim prijateljima. Većina učenika prema glazbenoj školi ima pozitivno razmišljanje, smatraju da im ona pomaže, a ne odmaže i da im ne troši vrijeme koje bi možda koristili za učenje. Prema tome, vjeruju i da ne idu u glazbenu školu kako to ne bi promijenilo njihove ocjene u osnovnoj školi. Iako ih većina ne želi upisati glazbenu školu, u njoj vide prednosti i vesele se vježbanju i odlasku u glazbenu školu, a to potvrđuje i tvrdnja u kojoj se ne slažu da bi se, ako se njih pita, ispisali iz glazbene škole.

Osim same percepcije učenika o njihovom slobodnom vremenu istraživanje se bavi i razlikama između škola, razlikama u učenicima koji žive na selu i onih koji žive u gradu i razlikama u spolu učenika. U sve tri hipoteze pokazalo se kako u većini pitanja i tvrdnji ne postoji statistički značajna razlika ni u školama, ni u mjestu

gdje žive ni u spolu učenika. Razlika se najviše vidjela u količini vježbanja instrumenta i načinu kako učenici dolaze u školu. Više instrument vježbaju učenici u glazbenoj školi Varaždin, oni koju su iz grada i djevojčice, a u školu učenici škole iz Varaždina i oni koji žive u gradu češće dolaze sami (pješke ili biciklom) nego oni iz Čakovca ili učenici koji žive na selu.

Zaključak ukupnog istraživanja bio bi da iako iz satnice i obaveza vidimo kako glazbena škola oduzima više slobodnog vremena učenicima nego neke druge izvannastavne i izvanškolske aktivnosti, učenici o njoj imaju pozitivno razmišljanje i vide ju kao prednost. Velikih razlika nema ni u školama ni u učenicima, a pozitivne posljedice glazbene škole vide se i na učenicima i u istraživanjima. Iako nisu svi stvoreni da budu profesionalni glazbenici ili umjetnici, učenici svejedno glazbenu školu vide kao prednost za sebe, ali i za svoje prijatelje.

7. LITERATURA

1. Brđanović, D. (2017). Glazbeno obrazovanje i obrazovanje glazbom – neiskorišteni obrazovni potencijal. U S. Vidulin (Ur.), *Glazbena pedagogija u svjetlu sadašnjih i budućih promjena 5* (str. 431-446). Pula: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli.
2. Janković, V. (1967). *Slobodno vrijeme u suvremenoj pedagoškoj praksi*. Zagreb: Pedagoško književni zbor.
3. Jensen, E. (2005). *Poučavanje s mozgom na umu*. Zagreb: Educa.
4. Livazović, G. (2018). *Uvod u pedagogiju slobodnog vremena*. Osijek: Hrvatska sveučilišna naklada.
5. Matoš, N. (2011). Koncept skrivenog kurikuluma s osvrtom na glazbeno obrazovanje. *Tonovi* br. 58 (26-2), 92-112.
6. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa (2006). *Nastavni plan i program za osnovnu školu, Ministarstvo znanosti i športa*. Preuzeto s: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2006_09_102_2319.html (2.5.2019.)
7. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa (2006). *Nastavni plan i program za osnovne glazbene i osnovne plesne škole*. Preuzeto s: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2006_09_102_2320.html (2.5.2019.)
8. Ministarstvo kulture i prosvjete (1993). *Pravilnik o osnovnoškolskom umjetničkom obrazovanju*. Preuzeto s: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/1993_06_53_1035.html (2.5.2019.)
9. Mlinarević, V. i Brust Nemet, M. (2012). *Izvannastavne aktivnosti u školskom kurikulumu*, Osijek: Sveučilište Josia Jurja Strossmayera u Osijeku.
10. Munjiza, E., Peko, A. i Dubovicki, A. (2016). *Paradoks (pre)opterećenosti učenika osnovne škole*. Osijek: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

11. Narodne novine (2008). *Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi* (NN 87/2008). Preuzeto 2.5.2019. s:
https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2008_07_87_2789.html
12. Narodne novine (2011). *Zakon o umjetničkom obrazovanju* (NN 130/2011). Preuzeto 2.5.2019. s:
https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2011_11_130_2602.html
13. Nikolić, J. (2018). Utjecaj glazbe na opći razvoj djeteta. *Napredak*, br.159 (1-2), 139-158.
14. Pejić Papak, P. i Vidulin, S. (2016). *Izvannastavne aktivnosti u suvremenoj školi*. Zagreb: Školska knjiga.
15. Proleta, J. i Svalina, V. (2011). Odgojna uloga izvannastavnih glazbenih aktivnosti. *Život i škola*, br. 26 (2/2011), 134-153.
16. Rosić, V. (2005). *Slobodno vrijeme - slobodne aktivnosti*. Rijeka: Žagar.
17. Šultntić Begić, J., Begić, A. i Grundler, A. (2016). Glazbene aktivnosti učenika kao protuteža negativnim utjecajima današnjice. *Artos* 5/2016. Preuzeto s: http://www.uaos.unios.hr/artos/pdf/broj_5/begic.pdf (25.5.2019.)
18. Šulentić Begić, J. i Bubalo, J. (2014). Glazbene sposobnosti učenika mlađe školske dobi. *Tonovi*, br. 64, 66-78.
19. Valjan Vukić, V. (2003). Slobodno vrijeme kao „prostor“ razvijanja vrijednosti u učenika. *Magistra Iardetina*, 8(1), 59-73.
20. Vidulin, S. i Martinović, V. (2015). Umjetnička glazba i oblikovanje kulturnoga identiteta učenika. *Školski vjesnik : časopis za pedagoškijsku teoriju i praksu*, br. 64 (4), 573-588.
21. Vlasta, I., Marinović Bobinac, A. i Radin, F. (2001). *Djeca i mediji*. Zagreb: Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži, Institut za društvena istraživanja u Zagrebu.

8. PRILOZI

Upitnik

1. **Spol:** M Ž
2. **Dob:** _____
3. **Razred u osnovnoj školi:** _____
4. **Razred u glazbenoj školi:** _____
5. **Instrument koji sviraš:** _____
6. **Mjesto stanovanja:**
 - a) Grad
 - b) Selo
7. **Koliko dnevno vježbaš instrument?**
 - a) Manje od 1 sat
 - b) 2-3 sata
 - c) Više od 3 sata
8. **Koliko dnevno učiš/pišeš zadaću?**
 - a) Manje od 1 sat
 - b) 2-3 sata
 - c) Više od 3 sata
9. **Koliko dnevno imaš slobodnog vremena?**
 - a) manje od 1 sat
 - b) 2-3 sata
 - c) Više od 3 sata
10. **U glazbenu školu odlazim:**
 - a) pješke
 - b) biciklom
 - c) voze me roditelji

11. Pažljivo pročitaj sljedeće tvrdnje i za svaku zaokruži u kojoj mjeri se odnosi na tebe:

1= u potpunosti se ne slažem, 2= ne slažem se, 3= niti se slažem niti se ne slažem, 4= slažem se, 5= u potpunosti se slažem.

Glazbena škola mi oduzima previše slobodnog vremena.	1 2 3 4 5
Glazbenu školu shvaćam kao prednost.	1 2 3 4 5
Veselim se vježbanju i odlasku u glazbenu školu.	1 2 3 4 5
Zbog glazbene škole nemam dovoljno vremena za učenje.	1 2 3 4 5
Zbog glazbene škole mi je lakše u osnovnoj školi.	1 2 3 4 5
Da se mene pita, ispisao bih se iz glazbene škole.	1 2 3 4 5
Zbog glazbene škole lakše organiziram svoje slobodno vrijeme.	1 2 3 4 5
Da ne idem u glazbenu školu imao bih bolje ocjene u školi.	1 2 3 4 5
Nije mi žao što mi glazbena škola oduzima slobodno vrijeme.	1 2 3 4 5
Želim upisati i srednju glazbenu školu.	1 2 3 4 5
Glazbenu školu bih preporučio svojim prijateljima.	1 2 3 4 5

Kratka biografska bilješka

Tajana Vidović rođena je 17.7.1994. u Varaždinu. Primarno obrazovanje započinje 2001. godine kada kreće u III. osnovu školu Čakovec, a 2003. upisuje i Glazbenu školu Miroslav Magdalenić u Čakovcu, smjer klavir. Nakon osnovne škole nastavlja glazbeno obrazovanje u srednjoj Glazbenoj školi u Varaždinu koju upisuje 2009. godine, a završava 2013. s odličnim uspjehom i zvanjem klavirista. Učiteljski fakultet u Zagrebu, odsjek u Čakovcu, modul informatika upisuje 2014. godine kao redovan student. U akademskoj godini 2015./2016. nagrađena je Dekanovom nagradom za postignuti uspjeh na studiju.

Izjava o samostalnoj izradi rada

IZJAVA

Ja, Tajana Vidović, izjavljujem i vlastitim potpisom potvrđujem da sam diplomski rad izradila samostalno, koristeći se vlastitim znanjem i navedenom literaturom.

Posebne zahvale upućujem mentoru doc. dr. sc. Goranu Lapatu za pomoć kod odabira teme i u pisanju rada.

Tajana Vidović